Quare cor aliqñ ſincopat. vt ptz in caducis ꝛ in epilẽ ticis. Rñr ẽm ꝯſtātinuȝ in libro de ſtomacho. ꝙ hoc fit ex defectu ſuſpēſius ꝛ pelliculaꝝ quibꝫ coopiẽ. quibus tūc infectis cor ſincopiſcat. ꝛ aliqñ fit ex infectiōe mem broꝝ vicinoꝝ. Vñ qñ ex orificio ſtomachi exit humor venenoſus. ille ledit cor ꝛ mēbra ſibi vicina. ꝛ tūc illa in ducūt ſincopiſatōem cordis Notādū ꝙ ẽm Areſto. diſ poſitio cordis maxime cognoſciẽ p pulſuȝ cordis. quia pulſus velox magnꝰ ꝛ frequēs cognoſciẽ ſiue teſtaẽ ſup caliditatē cordis ꝛ ſup bonā ꝯplexionē. ꝛ pulſus tardus ꝛ debilis teſtaẽ ſup frigiditatē cordis ꝛ maliciā ꝯplexio/ nis. vnde mulieres inꝙ̃tum ſunt ſane hñt tardiorē ꝛ de biliorē pulſum ꝙ̃ viri. Et hoc etiā ptz p alias cauſas. vt infra patebit

De ſtomacho

Quare ſtomachus eſt amplꝰ Rñr ẽm Areſto. in libro de aīalibꝫ. qꝛ in eo cibꝫ vt in olla p̄mo decoq̃tur ꝛ digeri tur. vt purū ab impuro ſepareẽ. Et ergo p multitudineȝ cibi natura ampliat ſtomachū

Quare ſtomachꝰ eſt rotūdus. Rñdeẽ ẽm ꝯſtātinū in libro de ſtomacho: qꝛ ſi haberet angulos tūc in illis ci/ bus nociuꝰ maneret. ꝛ ſic homo nunꝙ̃ febribꝫ careret. ꝙ̃ tamen humores eleuanẽ ꝛ ꝯſumunẽ. ꝛ nō abſconduntur ꝑpter eius rotūditatem

Quare caro ſtomachi ſit multū neruoſa ꝛ ſenſibilis: Rñdeẽ ẽm Areſtotelē ꝛ ꝯſtātinū. qꝛ nerui ſunt dilatabi/ les ꝛ extenſibiles. ꝛ ergo ſtomachꝰ tp̄e repletionis dila tatur. ꝛ tp̄e famis ꝯſtringiẽ. ergo natura ſagax diſponit neruoſum ſtomachum

Quare ſtomachꝰ digerit. Rñr ꝑpter calorē in eo exi/ ſtentē. ꝙ̃ calor ꝑuenit a mēbris vicinis. ſcȝ ab epate ꝛ cor de. qꝛ videmꝰ in fabrica arte. ꝙ calor ignis ſepat etroge/ nia. vt ſchoriā a ferro. aurū a cupro. argentuȝ a ſtāno. ſic etiā in digeſtione p calorē fit ſepatio puri ab impuro. et talis digeſtio eſt quadruplex ẽm medicos

Quare ſtomachus ampletiẽ epati. vt patȝ ad ſenſum Rñdetur ẽm ꝯſtantinum vt ſupra. qꝛ epar eſt valde cali/

dum. qr dicitur a pir qd eſt ignis. vt ergo ſua caliditate iuuaret ad digeſtionē. igitur circūdat ipm.

Quare cōiter patiamur plus frigus poſt prādium q̄ʒ ante. Reſpondet. qr tūc totus calor vadit ad ſtomachuʒ p digeſtione facienda. ⁊ ſic partes exteriores infrigidātur calore priuato.

Quare poſt prandiū imediate ſit maluʒ ſtudere: Rūr qr cū calor debʒ laborare p imaginatōe ſtudij tūc nō laboraret p cibo digerēdo: ⁊ ſic cibꝰ pmaneret crudꝰ: ideo ſm medicos hō ꝑus dʒ ſpatiari poſt prandiū ad centuʒ paſſus. vel ſm aliquos ad mille

Quare mulieres ⁊ maxime impregnate ꝑmo ⁊ tercio menſe hūt apetitū inordinatū ad ꝯmedenduʒ carbones cineres ⁊cʒ. Rūdet ſm ꝯſtātinū vt ſupra. qr quales ſunt humores in ſtomacho illaꝝ mulierū. talia nutrimēta appetūt: ⁊ qr in mulieribꝰ impregnatis ſunt putridi ⁊ corrupti humores replentes ſtomachū. ideo appetunt ſilia. cū omne ſimile applaudat ſibi ſimili.

Quare ſtomachꝰ carnes valde pingues tarde digerit Rūr qr tales carnes natāt in ſtōacho. mō optīa digeſtio fit in pfundo ſtomachi vbi carnes pingues non pūt venire. ⁊ ergo tales ſunt multū ſomnolenti poſt eſum pinguiū carniū: qr in eis digeſtio retardatur

Quare ſtomacho infirmo oīa alia mēbra hūt ſe male ⁊ eo ſano meliꝰ ſunt ſingula mēbra diſpoſita Rūr ſm cōſtātinū in ꝑncipio ſui libri. qr ſtomachꝰ colligātiā hʒ cū cerebro. corde. ⁊ epate. q̄ ſunt mēbra ꝑncipalia. ḡ ipo dolente oīa dolēt. Aliter rūdet. qr impedita ꝑma digeſtiōe alie digeſtiones impediūtur. nā in ꝑma digeſtione ꝑncipiū eſt infirmitatis. ſcʒ in ſtomacho

Quare iuuenes citiꝰ eſuriūt q̄ʒ ſenes Rūr ſm ypocratē in ꝑma ꝑticula amphoriſmoꝝ: ⁊ galienū ibidē in commēto. qꝛ iuuenes ꝑpter tria cibo indigēt Primo ꝑpter incrementū. Scdo ꝑpter reſtauratōem vite Tercio ꝑpter ꝯſeruatōem vite. Aliter rūdet. qꝛ iuuenes ſūt calidiores ſenibꝰ. eo qꝛ iuuenes ſunt frigidi ⁊ ſicci. vt pʒ ſm Areſto.

in libro de generatōe aīaliū. ergo calor in iuuenib9 plus digerit. ⁊ ꝑ ꝯſequēs plus appetūt

Quare medici ꝑcipiūt ꝙ exiſtēte appetitu cōmedendi dȝ ꝗs ꝯmedere. Rñdeť ſm auicēnā. ꝙ tolerare famē ſtomachū eſt malis humorib9 ⁊ putridis adimplere. quos attrahit ad ſe loco cibi: vt pȝ ꝑ experientiā: cū ieiunam9 de nocte appetitū ꝯmedēdi habem9. ſed ſequenti nocte minime. ergo eſt ſignū ꝙ ſtomach9 tūc ē replet9 malis humorib9. ⁊ maxime orificiū eius. ꝗ repletio nō eſt vera: ſȝ mendax. ⁊ ꝓpter hoc ſumpto modico cibo regrediť ſtatī appetit9. ⁊ ergo dicūt vulgares pro cōi puerbio. ꝙ os ē truſator. qꝛ licȝ fuerit corruptū malis humorib9. ſumpto mͦ cibo reuertiť appetitus

Quare ꝯſiliū medicoꝝ eſt ꝙ hō ꝯmedēs dȝ ceſſare appetitu ceſſante. Rñr ſm auicēnā. qꝛ qñ ſtomach9 nimiuȝ repleť. tūc cib9 ſupnatabit in eo. qđ eſt valde ꝑiculoſum Alia cā eſt. qꝛ ſicut ligna multū frigida ſuffocāt ignē. ſic cibaria ſuffocāt calorē naturalē. ⁊ ergo optima medicina eſt vti modeſtia ⁊ temperamento in cibo ⁊ potu Vñ9 Si vis eſſe ſanus. ſit tibi parca manus. Pone gule metas. vt ſit tibi longa etas

Quare alio ⁊ alio tꝑe anni appetūtur alia ⁊ alia cibaria. vt in hyeme carnes bouine. ⁊ vaccine ⁊ porcine. In eſtate appetūtur carnes ſubtiliores: vt vituline agnine. Rñr ideo. qꝛ ꝯplexio variať ſm temp9 anni. vt pȝ ꝑ Albertū in libro ſex principioꝝ Aliter rñdeť ⁊ meli9. qꝛ hoc eſt ꝓpter ꝗlitatē ipoꝝ tpoꝝ. qꝛ frig9 hiemis facit meliorē digeſtionē. qꝛ ventres calidiores ſtꝭ in hyeme ꝓpter frigus circūſtans. vt đt ypocras in prima ꝑticula amphoriſmoꝝ. ⁊ Areſto. ꝑmo metheoroꝝ

Quare cib9 nō dȝ eſſe nimis calidus. vt piper zinciber Rñdeť. qꝛ cib9 calidus adducit ſanguineȝ ⁊ diſponit ad leprā. ſic ecōuerſo cib9 frigidus mortificat ⁊ ꝯgelat ſanguinē Etiā cib9 nō dȝ eſſe nimis acetoſus. qꝛ ille cito inducit ſenectutem. Item cib9 nō debet eſſe nimis ꝯditus: qꝛ ille adurit interiora. ⁊ poſt cibū oportet illum potare

multū vt poſt aleca cruda. Jtem cibꝰ nō debꝫ eſſe nimis dulcis. qꝛ dulcedo maxime ꝯſtipat venas

Quare ſit bona ꝯſuetudo caſeū ꝯmedere poſt prādiū ⁊ pira poſt oīa fercula imediate. Rn̄det qꝛ caſeus rōe terreſtreitatis ⁊ malicie tendit ad fundū ſtomachi. ⁊ ſic deꝓmit carnes. ⁊ ille cibꝰ digerit oēs alios: ſed ſeipm digerere nō p̄t. Sic etiā dicit de piris Notādū de caſeo ꝙ caſeus recēs ceteris eſt laudabilioꝛ. ſed caſeꝰ vetꝰ ⁊ ſiccꝰ ⁊ ſalſus eſt peſſimꝰ cito faciēs dolorē capitis. ⁊ epatis facit ꝯſtipatōem. ⁊ de q̄̄to fuerit veterioꝛ de tāto eſt deterioꝛ. Vn̄ꝰ Caſeus eſt nequā. dirigit oīa ſe q̄z

Quare poſt pices ſit bonū ꝯmedere nuces. vt dicit me triſta. Poſt pices nuces. poſt carnes caſeus aſſit Rn̄det quia piſces aliqn̄ ſunt venenoſi. qꝛ ſunt difficilis digeſtionis. ⁊ faciliter putreſcūt ⁊ coꝛrūpūtur. ⁊ nuces iuuāt ꝑ digeſtione. qꝛ ſunt mediocriter calide Alia rō. qꝛ qn̄qꝫ ſtꝫ venenoſi vt dictū eſt: mō nux eſt remedium ꝯtra venenū: ergo piſces tꝑant ꝑ nuces. ⁊ ſic ſanū eſt ſumere nuces poſt pices Sed tn̄ notāda eſt regula de piſcibꝰ. qꝛ piſces debēt eſſe de aqua clara ⁊ petroſa. ⁊ non frigida ⁊ lutoſa nec quieta. Unde verſus. Currant per aquam mūdam claramqꝫ petroſam. Sint cocti vino piſces cum petrocillino. ⁊ tales piſces minꝰ nocent.

Quare nouꝰ cibꝰ multum nocet ſtomacho. vt in feſto paſche multi ledunt ex nouo cibo. Rn̄r qꝛ talis cibꝰ nimis auide ꝯmedit. ergo replet ſtomachū. ⁊ ſic ſtomachꝰ difficulter p̄t digerere iſtuꝫ cibum. ⁊ ſic ex eius imoderata ꝯmeſtione multi moꝛiūtur. qꝛ eſt regula galieni ⁊ ypocratis. ꝙ gula interficit plures q̄z gladuis. ideo ſumoꝑe valet moderatio cibi ⁊ potus

nota

Quare ſit malū pauſare in menſa ⁊ paulatī diuerſa cibaria ꝯmedere. Rn̄r qꝛ qn̄ vltimū p̄ſentat tūc ꝓmū incipit digerere. ⁊ ſic ꝑtes in digerēdo nō equantur. ⁊ cibꝰ decoctꝰ coꝛrūpit. ⁊ hoc bene ꝑpendūt gallici. qꝛ ad maius duo vel tria fercula ꝯmedūt. Eſt tn̄ notāda regula de oꝛdine cibarioꝛū. qꝛ ſi plura habent fercula: quoꝛum que

dam ſunt ſubtilia in digeſtiõe. ſicut caro pullo℞ hedo℞ vitulo℞. oua mollia ⁊ ſorbilia ⁊ hmõi. tunc illa ſubtilia debẽt ꝑcedere. Sed groſſa. vt caro ſenio℞ porco℞. vaccarũ. aſſatura porcina vel vaccina: oua dura in patella fricta debẽt poſt ꝯmedi' Rõ eſt qꝛ preponerent tunc ipſis cito digeſtis impedirẽt digeſtionẽ alio℞. ⁊ tunc ſubtilia iam digeſta violent' retinerent. ⁊ in ſtomacho corrũperẽtur: Ex quo ſeq̄tur eructatio nauſia faſti diũ ⁊ dolor capitis. dolor ventris. ⁊ magna ſitis Et ꝑ ꝯſequẽs eſt valde nociuũ in eadẽ menſa ꝯmedere lac ⁊ bibere vinuꝫ. qꝛ diſponũt ad lepram

Querit q̄d melius eſt ſtomacho cibꝰ aut potꝰ Rñr qꝛ potꝰ citiꝰ digerit q̄ꝫ cibꝰ. qꝛ cibꝰ eſt magis materialis q̄ꝫ potus. ergo cibꝰ difficiliꝰ digeritur

Quare bonũ eſt potare ad prãdiũ. Rñr vt potus tẽperet cibũ. ⁊ vt reddat eũ aptũ digeſtiõi. qꝛ olla repleta carnibꝰ aut piſcibꝰ ſi nõ hꝫ humiditatẽ. tũc ſeq̄tur illiꝰ pulmenti ⁊ olle deſtructio. Et ſtomachus hꝫ ſe vt olla decoquẽs cibũ. ꝰ a medicis eſt ꝯſultũ inter prãdia potare

Quare bonũ ſit cenã dimittere ſerotinã. Rñr qꝛ ideo qꝛ poſt cenã nõ ſeq̄tur motus. ⁊ ſic cibꝰ nõ intrat ꝓfũduꝫ ſtomachi. ſed remanet indigeſtus. ⁊ ſic inducit nocumẽta. ⁊ ꝰ bonũ eſt cenã eẽ breuẽ ⁊ modicã. vñꝰ. Cena leuis cenaq; breuis tibi ſit. qꝛ magna Cena nocet. medicia docet. res eſt manifeſta. Ex magna cena ſtomacho fit maxima pena. Ut ſis nocte leuis. ſit tibi cena breuis

Quare ieiuno ſtomacho vinũ bibere eſt valde inſanũ Rñr ſꝫm Auicẽnã qꝛ talis ſobria potatio vini dat magnũ periculũ in cerebro: ⁊ quandoq; inducit morbum caducũ vel apoplexiam

Quare aquã frigidã multũ bibere eſt valde periculoſum: Rñdet qꝛ vnũ ꝯtrario℞ expellit ⁊ impedit reliquũ vt pꝫ ꝑ Areſto. ꝑmo de generatõe. ſed qꝛ aqua eſt ſumme frigida. ergo veniẽs ad ſtomachũ impedit digeſtionem ⁊ calorem digerentem

Quare bibere de nouo muſto ſit valde periculoſuꝫ ip

ſi ſtomacho. Rñr qꝛ eſt indigeſtibile. ꝫ multũ inflat ven
trẽ. ſic aliq̃liter ꝓuocat diſſenteriã .i. fluxũ vẽtris ſangui
neũ: vñꝰ: Impedit vrinã muſtũ. ſoluit cito ventrẽ. Sed
de vino bono bibere eſt ꝯueniẽs. vñꝰ. Vinũ ſit clarꝫ ve
tus ſubtile maturũ. Ac bene limphatũ. ſumẽs modera/
Quare ſtatim pꝰ prãdiũ laborare ſit ꝓ (mine ſumptũ
hibitũ a medicis. iuxta hũc ꝟſum. Poſt menſam pauſa
nec eas nec ſtes ſine cã. Rñr ꝙ hmõi triplex eſt rõ. Pri
ma eſt. qꝛ motꝰ poſt prãdiũ ledit ꝟtutẽ digeſtiuã. ꝛ ſic ci/
bus indigeſtus depellit. Scda eſt. qꝛ motꝰ poſt prãdiũ
facit vt mẽbra crudũ attrahãt cibũ. qd ſtatim eſt cã egri/
tudinis. Tercia eſt. qꝛ motꝰ facit cibũ deſcẽdere añq̃ʒ di
gerit. ꝛ ſi hõ incipet ambulare poſt prãdiũ tũc motũ pau
latim incipiet. Sed poſt cenã motus eſt bonꝰ: qꝛ poſt ce
nã cito ſeq̃tur ſomnꝰ. ergo parũ eſt ſpaciandũ. vt ꝑ hoc
cibꝰ intret ꝓfundũ ſtomachi

Quare de mane añ prandiũ ſit bonum ſpaciari. Rñr
qꝛ talis motꝰ dat mẽbra ꝯmoda ꝛ ꝯgrua ipſi ſpaciãti. qꝛ
calorẽ naturalẽ fortificat: ꝛ facit deſcẽdere ſupfluitates
ſtomachi. Et ergo dt Auicẽna. ꝙ dimittẽtes exercitium
ꝛ motũ incurrũt ethicã. ꝛ ille motus pꝫ in his ꝟſibꝰ. Añ
cibũ perge. motus ꝓmus ſit moderatus. Poſt cenã ſta/
bis. aut paſſus mille meabis.

Quare ſm docrinã Auicenne ꝛ ypocratis vomere ſit
valde ſanũ Rñr ſm eos. qꝛ purgat ſtomachũ ab omi hu
more nociuo. nã ibi expellit materia peſſima. ſcꝫ glauca
vel viridis. que ſi in ſtomacho maneret. febrilia pericu/
la induceret. Etiã ſm Auicennã vomitꝰ purgat oculos
purgat caput. ꝛ mũdificat cerebꝝ

Quare ſomnꝰ valde fortificat ſtomachũ ꝛ virtutẽ di/
geſtiuã. Rñr qꝛ in ſomno vadit calor naturalis ad intra
digeſtionẽ ꝯfortãdo. ſed calor in vigilia manet circa lo/
ca ſenſuũ. ꝛ in toto corpe diſperſus

Quare hõ patit infirmitates. ita vt cibꝰ ꝛ potꝰ a ſto/
macho receptꝰ in eadẽ qualitate ꝛ q̃titate ꝑ inferiora ex
pellant. Rñr ꝙ hoc eſt ꝓpter debilitatẽ virtutis natura

lis.ſcꝫ appetitiue vel attractiue.digeſtiue.retentiue.⁊ expulſiue.que infirmitas lienteria vocat̃. Nota dr̃iam inter lienteriã.dyarreã ⁊ diſſenteriã.vñ⁹: Cruda lien: ſimplex dyen.ſed ſanguine diſſen

De ſanguine

Quare om̄e animal habẽs ſanguinẽ neceſſe eſt habere epar. Rñr ꝭm Areſto.ꝙ ſanguis p̄mo generat̃ in epate.eo ꝙ epar eſt ſedes ſanguinis ꝭm aliquos medicos: ⁊ trahitur a ſtomacho per quaſdam venas p̄ncipales.a q̄ generatur talis ſanguis

Quare ſanguis ſit rube⁹ Rñr: qꝛ aſſi'lat̃ mẽbro in quo generat̃.ſcꝫ epati.qđ eſt rubei coloris. Et etiã ſanguis ẽ dulcis.qꝛ eſt bene digeſt⁹ ⁊ coct⁹.⁊ parũ de terreſtreitate ſanguini admixtũ cauſat ſalſedinẽ in eo.vt patet ꝑ ph̃m in libro mẽtheororum

Quare mulieres habẽt ſpiſſiorẽ ſanguinẽ q̃ꝫ viri Rñr ꝙ ꝓpter frigiditatẽ inſpiſſantem. Frigitas em̄ ex ſua natura condenſat.coadunit.ꝯſtringit.vel congelat. vt pꝫ quarto metheororum

Quare ſanguis venit ad totũ corp⁹ ab epate.⁊ ꝑ queꝫ modũ. Rñr ꝙ ꝑ venas principales.vt ꝑ epaticã ſephalicam.medianã.⁊ ꝑ venas capitales.de quib⁹ patet in libro amphoriſmorum

De vrina

Querit̃ qũo vrina venit ad veſicã.cũ tamen veſica ſit clauſa. Aliqui dicũt ꝙ ſudãdo: ⁊ videt̃ eſſe verũ.cũ vrina nõ ſit mortificatiua.vt pꝫ ꝑ Egidiũ Ergo alit̃ reſpondetur.ſcꝫ ꝙ ſemipellicula (que eſt in veſica) aperit̃.⁊ per eam intrat vrina.⁊ qꝛ illa pellicula eſt duplata.ideo ecõuerſo clauditur. Et đt Theophil⁹.vrina eſt nũcius nõ fallax.qꝛ teſtat̃ ſupra ſanitatem ⁊ egritudinem aĩalis. vt dicit ypocras in libro amphoriſmoꝝ.ꝙ hoĩes habent de mane vrinã albã: ⁊ ante prandiũ rubeã.⁊ poſt prãdiũ candidã: ⁊ ſi'liter poſt cenaꝫ. Et multi ſunt colores vrine de quib⁹ nihil ad preſens

Quare hydropiſis venit ab epate. Rñr ꝭm ꝯſtãtinuꝫ. qꝛ virtus digeſtiua in epate non p̄t materiam groſſam